

تأثیر ویژگی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

دکتر حلیمه رحمانی^۱، دکتر محسن ترابیان^۲ و اکرم سلگی^{۳*}

۱. عضو هیئت علمی گروه حسابداری، مؤسسه آموزش عالی بینالود، مشهد، ایران.

۲. گروه ریاضی، واحد تاکستان، دانشگاه آزاد اسلامی، تاکستان، ایران.

۳. کارشناسی ارشد حسابداری، مؤسسه آموزش عالی تاکستان، تاکستان، ایران (نویسنده مسئول) (solgi.akram@yahoo.com)

چکیده

در پژوهش حاضر به بررسی تأثیر ویژگی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداخته شده است. به منظور سنجش ویژگی‌های خاص شرکت، معیارهای اندازه، عمر، فرصت‌های سودآوری و نرخ بازده دارایی‌ها در نظر گرفته شد. همچنین جهت سنجش کیفیت گزارشگری مالی، معکوس مربعات پسماند مدل فرانسیس و همکاران (۲۰۰۵) مبنای عمل قرار گرفت. در مسیر انجام پژوهش حاضر، ۱۳۷ شرکت از طریق نمونه‌گیری به روش حذف سیستماتیک، بعنوان نمونه آماری مورد انتخاب واقع شده و آزمون‌های آماری لازم جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش، بر روی داده‌های مستخرج از صورت‌های مالی آنان، صورت گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از آن داشت که ویژگی‌های، عمر، فرصت‌های سودآوری و نرخ بازده دارایی‌ها بر کیفیت گزارشگری مالی واحدهای تجاری، تأثیر مثبت و معناداری دارند؛ اما تأثیر اندازه شرکت، بر کیفیت گزارشگری مالی واحدهای تجاری، معنادار نبود که یافته‌های حاضر در انطباق با یافته‌های حسن و بلو (۲۰۱۳) می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ویژگی‌های شرکت، کیفیت گزارشگری مالی، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران.

۱. مقدمه

توانایی شرکت^۱ در مشخص ساختن ویژگی‌های خود نظیر منابع مالی بالقوه داخلی و خارجی برای فراهم سازی سرمایه جهت برنامه ریزی مناسب، از عوامل اصلی رشد و پیشرفت هر شرکتی محسوب می‌شود. برای بهینه سازی ویژگی‌های شرکت، شناخت منابع مختلف تامین مالی و هزینه‌های مربوط به منظور تصمیم گیری مدیران در جهت حداکثرسازی ارزش شرکت، اهمیت ویژه‌ای دارد. با وجود تضاد منافع بین اعتباردهندگان و صاحبان سهام، بحران‌های مالی و وام‌هایی که دارای سطوح ریسک متفاوتی هستند، هیچ روش دقیقی برای محاسبه و تعیین نسبت مطلوبی از ساختار سرمایه^۲ (بدهی و حقوق صاحبان سهام) وجود ندارد. در صورتی که بدهی از منابع ارزانی تامین شود، استفاده از آن در ساختار سرمایه شرکت‌ها باعث افزایش بازدهی صاحبان سهام می‌شود و در صورتی که بازده سرمایه‌گذاری پایین تر از نرخ بدهی باشد، استفاده از بدهی روش تامین مالی مطلوبی به شمار نمی‌آید (باغومیان و عزیززاده مقدم، ۱۳۹۳).

در مقابل؛ کیفیت گزارشگری مالی همیشه مورد توجه سرمایه گذاران فعلی و آتی بوده است. پیرو پیشنهاد کمیته بلوریون در سال ۱۹۹۱ مبنی بر لزوم ارزیابی کیفیت اصول حسابداری مورد استفاده در تهیه صورت‌های مالی، انجمن حسابداران رسمی آمریکا در سال ۲۰۰۰ تلاش کردند تا تعریف دقیق و واضحی از کیفیت گزارشگری مالی ارائه نمایند. آنها کیفیت را بدین گونه تعریف نمودند: "معیاری عینی برای کمک به ارزیابی یکنواخت اصول حسابداری مورد استفاده در تهیه صورت‌های مالی یک واحد است". طبق بیانیه مفهومی شماره یک هیات استانداردهای حسابداری مالی، گزارشگری مالی باید "اطلاعات سودمندی فراهم نماید که سرمایه گذاران بالفعل و بالقوه را در انجام تصمیم گیری های منطقی یاری نماید". همچنین طبق بیانیه شماره ۳۷ هیات استانداردهای حسابداری مالی، گزارشگری مالی اطلاعاتی فراهم می‌کند که سرمایه گذاران بالفعل و بالقوه را در ارزیابی مبالغ، زمان بندی و عدم قطعیت وجوه نقد دریافتی آتی یاری می‌نماید. "لذا از اندازه گیری کیفیت اقلام تعهدی به عنوان شاخصی برای کیفیت گزارشگری مالی استفاده می‌شود. براساس این دیدگاه که اقلام تعهدی، ارزش اطلاعاتی سود را با کاهش اثر نوسانات ناپایدار در جریان های نقدی بهبود می‌بخشد. همچنین، اقلام تعهدی، برآوردهایی از جریان های نقدی و درآمدهای آتی هستند (دارابی، ۱۳۹۱).

هدف پژوهش حاضر، بررسی تأثیر ویژگی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

۱- بیان مسئله، اهمیت و ضرورت انجام پژوهش

ویژگی‌های شرکتی نظیر ساختار سرمایه، نرخ بازده دارایی‌ها^۳، فرصت‌های سودآوری و عمر شرکت به عنوان مهم ترین پارامتر مؤثر بر ارزش گذاری شرکت‌ها و برای جهت گیری آنان در بازارهای سرمایه مطرح گردیده است. محیط متحول و متغیر کنونی، درجه بندی شرکت‌ها را از لحاظ اعتباری نیز تا حدودی به ویژگی‌های آنان منوط ساخته است. این امر برنامه ریزی استراتژیک آنان را به انتخاب منابع مؤثر بر نزدیک کرده است. بنابراین

¹ Firm Ability

² Capital Structure

³ Return of Assets (ROA)

عوامل و متغیرهای سیال مؤثر ویژگی‌های شرکت می‌تواند سودآوری و کارایی شرکت‌ها را در پوشش هدف مذکور در قالب تئوری نمایندگی و رعایت تئوری سلسله مراتب تحت تأثیر قرار دهد (فتوح و همکاران^۴، ۲۰۰۲). روشن است که موج تصمیم‌گیری مدیران مالی در زمینه رعایت اصل تطابق در هنگام تأمین منابع مالی، رهیافتی معین در تعدیل تصمیمات مذکور با توجه به مقتضیات محیط اقتصادی محسوب می‌شود و مدلی مناسب برای رونق و اثر بخشی روز افزون تفکر حاکم بر عملکرد شرکت‌ها شمرده می‌شود. لذا بررسی این موضوع در قالب نگرش ویژگی‌های شرکتی و نوع فعالیت شرکت‌های مورد بررسی نتیجه به دست آمده را کاربردی تر خواهد کرد. علاوه بر این بررسی میزان اثر پذیری کیفیت گزارشگری مالی^۵ از ساختار منابع مالی شرکت‌ها در بازارهای تأمین اعتبار را مشخص و مدیران مالی را نسبت به فرصت‌ها و تهدیدات داخلی و خارجی موجود در مسیر فعالیت آگاه می‌کند (سینایی و رضاییان، ۱۳۸۴).

از سوی دیگر، اهداف گزارشگری مالی از نیازها و خواسته‌های اطلاعاتی استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی سرچشمه می‌گیرد. هدف اصلی گزارشگری مالی، بیان آثار اقتصادی رویدادها و عملیات مالی بر وضعیت و عملکرد واحد تجاری برای کمک به اشخاص برون‌سازمانی برای اتخاذ تصمیم‌های مالی در ارتباط با واحد تجاری است. بر اساس نظر هیأت تدوین استانداردهای حسابداری مالی آمریکا^۶، گزارشگری مالی نه تنها شامل صورت‌های مالی، بلکه در برگزیده ابزارها یا روش‌های اطلاع‌رسانی است و این ابزارها بصورت مستقیم و غیر مستقیم با اطلاعاتی ارتباط دارد که از طریق حسابداری ارائه می‌شوند. یعنی اطلاعاتی درباره منابع شرکت، دارایی‌ها^۷، بدهی‌ها^۸، سود^۹ و غیره است. با در نظر گرفتن گزارشگری مالی به عنوان فرآیندی که مشارکت‌کنندگان مختلفی در هر مرحله از آن وجود دارد، بطور معمول از آن اطلاعات به‌مراه سایر اطلاعات برای انجام یک قضاوت یا یک تصمیم استفاده می‌کند. بنابراین واضح است که هدف اولیه گزارشگری مالی در بازارهای سرمایه این است از قضاوت‌ها و تصمیمات خاصی پشتیبانی کند. لذا کیفیت گزارشگری مالی در درجه اول به دلیل این دیدگاه که اطلاعات با کیفیت بالا به قضاوت‌ها و تصمیمات با کیفیت تری منجر می‌شود، مورد توجه است. بدین معنا که اطلاعات گزارشگری مالی با کیفیت، نسبت به اطلاعات با کیفیت پایین، سودمندی بیشتری در تصمیم دارد. باید توجه داشت که وجود اطلاعات مالی شفاف و قابل مقایسه، یکی از ارکان مهم پاسخ‌گویی و تصمیم‌گیری‌های آگاهانه بوده و در رشد و توسعه اقتصادی اثرگذار است. اگرچه اطلاعات مالی از منابع مختلف قابل استخراج است اما در حال حاضر صورت‌های مالی^{۱۰} هسته اولیه منابع اطلاعات مالی را تشکیل می‌دهد. از آنجا که تهیه این صورت‌ها، نشانگر نحوه اداره واحد تجاری، استفاده از منابع و غیره توسط مدیریت می‌باشد، آنان بدنبال افزایش کیفیت این‌گونه صورت‌ها هستند تا بتوانند عملکرد خود را بهبود بخشند. کیفیت گزارشگری مالی از دیدگاه برخی محققان دارای تعاریف متعددی است و نوع تعاریف مربوطه به دیدگاه آن شخص بستگی دارد. دیدگاه پنمن^{۱۱} (۲۰۰۱) در مورد کیفیت

⁴ Fotoh et al

⁵ Financial Reporting Quality

⁶ FASB

⁷ Assets

⁸ Depts

⁹ Profit

¹⁰ Financial Statement

¹¹ Penman

گزارشگری مالی، برگرفته از اطلاعات سود جاری شرکت‌ها برای پیش بینی سودهای آتی^{۱۲} است. او معتقد است که سرمایه‌گذاران از سود دوره قبل شرکت‌ها استفاده می‌کنند تا سود دوره‌های آتی را پیش‌بینی نمایند. در این صورت، گزارشات مالی بیشتر جنبه پشتیبانی برای تصمیمات مدیریتی خواهد داشت (قاسمی و نامدار، ۱۳۹۴).

۲- مسئله اصلی پژوهش

بنظر می‌رسد اگر شرکتی در وضعیت مطلوبی از نظر ویژگی‌های ساختاری خود باشد که نوع ویژه‌ای از خدمات مالی را به سرمایه‌گذاران^{۱۳} ارائه نماید، آنگاه می‌توان انتظار داشت که قدرت سحرآمیز یا جادویی بوجود آید که معمولاً این امر از نوع ویژگی‌های منحصر به فرد شرکت متأثر هستند. بنابراین، لازم است که شرکت به نوع نیاز مشتریان پی ببرد. در این صورت می‌توان توقع داشت که مشتریان در برابر خدمت و ویژگی‌های خاص شرکت، وجه نقد بیشتری پرداخت کنند. نمونه چنین مسئله‌ای آن است که معمولاً افراد، خود حاضر به گرفتن وام نیستند، اما در عوض ترجیح می‌دهند سهام شرکتی را که توانسته وام بگیرد با قیمت بیشتری بخرند. اما همین مسئله، وقتی برای تمام شرکت‌ها به طور عمومی مطرح می‌شود، تنها شرکت‌هایی می‌توانند از قدرت جادویی وام استفاده کنند که دست به نوآوری و ابتکار بزنند و دارای ویژگی‌های شرکتی (نظیر ارزش بازار حقوق صاحبان سهام در سطح بالا، قدمت طولانی و غیره) مطلوب باشند (بوکپین^{۱۴}، ۲۰۰۹).

لذا بدین منظور، وظیفه هر مدیر مالی بهینه سازی ساختار دارائی‌ها، بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام به منظور حداکثر ساختن ثروت سهامداران است. در این زمینه مدیر مالی سه تصمیم اخذ می‌کند:

۱- تجزیه و تحلیل و برنامه‌ریزی شامل؛ ایجاد تناسب در ساختار دارائی‌ها، بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام، بهبود عملکرد واحد اقتصادی و برنامه‌ریزی برای آینده.

۲- تصمیمات سرمایه‌گذاری شامل؛ تصمیمات مربوط به کاربرد و تخصیص وجوه تأمین شده بین دارائی‌های فیزیکی (مانند ساختمان و ماشین آلات) و مالی (مانند انواع اوراق بهادار) به نحو مطلوب و برای تحصیل بیشترین بازده.

۳- تصمیمات تأمین مالی شامل؛ تصمیمات مربوط به ساختار مالی و ساختار سرمایه و همچنین تعیین و انتخاب بهترین شیوه تأمین مالی و ترکیب آن (عمران^{۱۵}، ۲۰۰۹).

بنابراین مدیر مالی می‌تواند از طریق ایجاد تغییر در موارد مرتبط با ویژگی‌های خاص شرکت نظیر سود هر سهم در زمان حال و آینده، زمان بندی مدت و ریسک سودآوری، خط مشی تقسیم سود و انتخاب شیوه تأمین مالی، ضمن بهبود ویژگی‌های شرکتی، بر ثروت سهامداران اثر بگذارد (سراسکویرو^{۱۶}، ۲۰۰۹). منابع مالی هر واحد اقتصادی از منابع داخلی و خارجی تشکیل شده‌اند. منابع داخلی شامل جریان‌های نقدی حاصل از عملیات بعلاوه وجوه حاصل از فروش دارائی‌ها و منبع خارجی نیز شامل استقراض از بازارهای مالی و انتشار سهام جدید است. در

¹² Future Profit

¹³ Investors

¹⁴ Bokpin

¹⁵ Omran

¹⁶ Serrasqueiro

هر واحد اقتصادی، وجوه قابل دسترسی صرف مواردی چون پرداخت سود سهام، بازپرداخت بدهی‌ها، سرمایه‌گذاری در دارائی‌های ثابت جدید و افزایش سرمایه در گردش می‌شود. در صورتی که تغییر در ارقام سرمایه در گردش منفی باشد، منبع اضافی لازم از طریق منابع خارجی یا فروش بخشی از دارائی‌های واحد اقتصادی تأمین می‌شود، در صورتی که این رقم مثبت باشد مقدار اضافی صرف بازپرداخت بدهی، سرمایه‌گذاری جدید یا افزایش پرداخت سود سهام می‌شود. بدیهی است مدیران مالی معمولاً بدنبال بهبود ویژگی‌های ساختاری واحدهای تجاری خود هستند و بدین منظور، در فرآیند تأمین مالی نوعی نظم و توالی را رعایت می‌کنند. این نظم را می‌توان این گونه مطرح کرد که ابتدا منابع داخلی را بر منابع خارجی ترجیح می‌دهند. در هر واحد اقتصادی، رابطه بسیار نزدیکی بین توانایی واحد اقتصادی در ایجاد جریان‌های نقدی عملیاتی و نیازهای سرمایه‌های لازم برای دوره بعدی وجود دارد. ارزیابی این نکته مستلزم بررسی کلیه جریان‌های نقدی واحد اقتصادی است و صرفاً صورت سود و زیان کافی نیست. همچنین شواهد حاکی از این مطلب است که در ترکیب شرکت‌ها (ادغام، تحصیل) بدهی می‌تواند نقش مهمی در موفقیت و توزیع سود ایفا نماید (ویوانی^{۱۷}، ۲۰۰۸).

از طرف دیگر، مبانی نظری حسابداری مالی و ویژگی‌های شرکتی مختلف، به عنوان یک منشور، اهداف و مقاصد گزارشگری مالی، ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی و معیارهای شناخت و اندازه‌گیری در گزارش‌های مالی را تعیین می‌کند و بعنوان راهنمای تدوین استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی محسوب می‌شود؛ زیرا تدوین استانداردهای حسابداری بدون بهره مندی از مبانی نظری، در محیط پیچیده و چالش برانگیز امروز، بی محتوا، سلیقه‌ای، متناقض و غیرقابل دفاع خواهد بود (وردیس^{۱۸}، ۲۰۰۶). نظر به اینکه بازارهای مالی در سال‌های اخیر توجه افراد زیادی را به خود جلب کرده است، بازار سرمایه نقش مهمی در تخصیص بهینه منابع اقتصادی جامعه دارد. از سویی دیگر، گزارشگری مالی با کیفیت بالا، اتخاذ تصمیمات آگاهانه‌تر سرمایه‌گذاران را تسهیل می‌کند و در هدایت این سرمایه‌ها به فرآیند تخصیص بهینه منابع کمک می‌کند. لذا در ارائه اطلاعات مالی به بازار سرمایه، اطلاعات مالی باید از کیفیت بالایی برخوردار باشند تا برای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی مفید واقع شوند. نقش اصلی گزارشگری مالی، انتقال اثربخش اطلاعات مالی به افراد برون سازمانی به روشی معتبر و به موقع است که یکی از اهداف عمده آن، فراهم ساختن اطلاعات لازم برای ارزیابی عملکرد و توان سودآوری بنگاه اقتصادی است (پیری و همکاران، ۱۳۹۳). بی شک، شرط لازم برای دستیابی به این هدف، ارائه اطلاعات مالی به نحوی است که ارزیابی عملکرد گذشته را ممکن سازد و در سنجش توان سودآوری و پیش بینی فعالیت‌های آتی بنگاه اقتصادی مؤثر واقع گردد. مدیران می‌توانند از آگاهی خود درباره فعالیت‌های تجاری شرکت برای بهبود اثربخشی صورت‌های مالی، بعنوان ابزاری برای انتقال اطلاعات به سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان استفاده نمایند (سان، ۲۰۰۵).

با توجه به اهمیت مباحث مطروحه، انتظار می‌رود که ویژگی‌های شرکت بتوانند بر کیفیت گزارشگری مالی آنان تأثیر مثبت و معناداری داشته باشند.

¹⁷ Vivani

¹⁸ Verdis

۴- مروری بر مطالعات صورت گرفته

قاسمی و نامدار (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌های هیأت مدیره بر کیفیت گزارشگری مالی در شرایط وجود و نبود عدم تقارن اطلاعاتی پرداختند. آنان دریافتند که ویژگی‌های هیأت مدیره بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر مثبت و معناداری دارند و این تأثیر در شرایط نبود عدم تقارن اطلاعاتی بیشتر است. باغومیان و عزیززاده مقدم (۱۳۹۳) به بررسی رابطه ویژگی‌های شرکت و ساختار سرمایه پرداختند. نتایج حاصل از پژوهش مذکور نشان داد که شاخص‌های اندازه، دارایی‌های مشهود و ریسک شرکت رابطه مستقیم و معناداری با ساختار سرمایه و فرصت‌های رشد شرکت رابطه معکوس و معناداری با آن دارد. علاوه بر این، در تحقیق مذکور ارتباط معناداری بین عمر و صنعت شرکت با ساختار سرمایه، مشاهده نشد. حجازی و خادمی (۱۳۹۳) به بررسی تأثیر عوامل اقتصادی و ویژگی‌های شرکتی بر ساختار سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. در پژوهش مذکور، تأثیر سه عامل ویژگی شرکتی شامل ساختار دارایی، نقدینگی و اندازه شرکت و دو عامل اقتصادی شامل تورم و رشد اقتصادی، مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این بررسی نشان داد که بین ساختار سرمایه شرکت‌ها با نقدینگی و تورم رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد. اما بین ساختار سرمایه شرکت‌ها با ساختار دارایی، اندازه شرکت و رشد اقتصادی رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. پیری و همکاران (۱۳۹۳) به پژوهشی تحت عنوان «بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر کیفیت گزارشگری مالی در طول چرخه عمر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» پرداختند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد در دوره رشد، توانایی مدیریتی تأثیر مستقیم معناداری بر روی کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران دارد و در دوره بلوغ و افول، توانایی‌های مدیریتی شرکت‌ها نمی‌تواند به افزایش کیفیت گزارشگری این شرکت‌ها منجر گردد. همچنین نتایج نشان دهنده تأثیر مستقیم اندازه شرکت، حاشیه سود و صداقت مدیریت و تأثیر غیرمستقیم اهرم مالی بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها است. رهنمای رودپشتی (۱۳۸۶) به بررسی تأثیرافشای رویه‌های حسابداری انتقادی بر معیارهای ارزیابی عملکرد و کیفیت گزارشگری مالی پرداخت. نتایج تحقیق نشان داد که در سال‌هایی که افشای انتقادی اقلام موردنظر صورت می‌گیرد، معیارهای ارزیابی عملکرد افزایش یافته لیکن کیفیت گزارشگری مالی تغییر محسوسی نکرده است. چونگا و همکاران^{۱۹} (۲۰۱۵) به بررسی ریسک اولیه اوراق بهادار و ویژگی‌های شرکت پرداختند. آنان دریافتند که ریسک اولیه اوراق بهادار با نقد شوندگی سهام رابطه مثبتی دارد. همچنین بین مالکیت خارجی و اندازه شرکت رابطه مثبتی وجود داشت. بادریا و همکاران^{۲۰} (۲۰۱۵) به بررسی تأثیر ویژگی‌های شرکت و حاکمیت شرکتی بر عملکرد مالی پرداختند. نتایج حاصله، بیانگر این مطلب بود که ویژگی‌های شرکت و حاکمیت شرکتی موجب بهبود عملکرد مالی می‌گردد. اسواتی (۲۰۱۴) به بررسی رابطه میان ویژگی‌های شرکت و مسؤلیت اجتماعی آنها پرداخت. وی در پژوهش خود، ارتباط معناداری میان ویژگی‌های شرکت و مسؤلیت اجتماعی آنها پیدا نمود. هندریک و ژانگ (۲۰۱۳) به بررسی تأثیر ویژگی‌های شرکت و بازده سهام در بلندمدت پرداختند. آنان دریافتند که بازده سهام بلندمدت، بصورت مثبت و معناداری از ویژگی‌های شرکت، تأثیر می‌پذیرد. حسن و بلو (۲۰۱۳) به بررسی تأثیر ویژگی‌های

¹⁹ Cheunga et al

²⁰ Badria et al

شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی پرداختند و دریافتند، ویژگی‌های شرکت بصورت معناداری بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر مثبتی دارد. بسمیندر و ژانگ (۲۰۱۳) به بررسی رابطه ویژگی‌های شرکت و بازده سهام پرداختند. آنان دریافتند که بازده سهام بصورت مثبت و معناداری از ویژگی‌های شرکت، تأثیر می‌پذیرد. لیت و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی به بررسی تأثیر تغییر شریک حسابرس بر کیفیت گزارشگری مالی پرداختند و به این نتیجه رسیدند که تغییر شریک حسابرس بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر معکوس دارد. شیهو (۲۰۱۲) تأثیر ویژگی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های تولیدی در نیجریه را مورد بررسی قرار داد. نتایج تحقیق بیانگر این بوده که نقدینگی دارای رابطه منفی و معنی‌دار بر کیفیت گزارشگری مالی است اما ویژگی‌های دیگر اندازه شرکت، اهرم، ترکیب هیأت مدیره، سهامداران نهادی، سودآوری و رشد شرکت تأثیر مثبت و معنی‌دار بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های تولیدی نیجریه‌ای مورد مطالعه دارند.

۵- فرضیه‌های پژوهش

- فرضیه اول: اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد.
 فرضیه دوم: عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد.
 فرضیه سوم: فرصت‌های سودآوری شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد.
 فرضیه چهارم: نرخ بازده دارایی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد.

۶- مدل تحلیلی پژوهش

مدل ریاضی فرضیه‌های پژوهش بشرح زیر تبیین می‌گردند.

$$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * SIZE_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{مدل فرضیه اول}$$

$$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * AGE_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{مدل فرضیه دوم}$$

$$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * M / B_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{مدل فرضیه سوم}$$

$$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * ROA_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{مدل فرضیه چهارم}$$

که در روابط فوق:

FRQ: کیفیت گزارشگری مالی، SIZE: اندازه شرکت، AGE: عمر شرکت، LEV: اهرم مالی، CFO: جریان‌های نقدی، ROI: نرخ بازده سرمایه‌گذاری، ROE: نرخ بازده حقوق صاحبان سهام، ROA: نرخ بازده دارایی‌ها و M/B: فرصت‌های سودآوری می‌باشد.

۷- متغیرهای پژوهش و شیوه ارزیابی آنها

شیوه سنجش متغیرهای پژوهش، به اختصار در نگاره ۱ نشان داده شده است.

نگاره ۱: شیوه سنجش متغیرهای پژوهش

نام متغیر	علامت	نوع	نحوه سنجش	منبع
عمر شرکت	AGE	مستقل	سنوات شرکت از سال پذیرش در بورس تا قلمرو زمانی پژوهش.	(رحمانی و همکاران، ۱۳۹۰)
اندازه شرکت	SIZE	مستقل	لگاریتم مانده دارایی ها در پایان سال.	(میرخوند چگینی، ۱۳۹۲)
فرصت های سودآوری	M/B	مستقل	نسبت ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به ارزش دفتری آنها.	(باغومیان و نقدی، ۱۳۹۳)
نرخ بازده دارایی ها	ROA	مستقل	نسبت سود خالص به جمع کل دارایی ها	(قاسمی و همکاران، ۱۳۹۴)
کیفیت گزارشگری مالی	FRQ	وابسته	معکوس مربعات پسماند مدل فرانسیس و همکاران	فرانسیس و همکاران (۲۰۰۵)
نسبت جریان های نقدی	CFO	کنترلی	خالص افزایش یا کاهش در وجه نقد ناشی از فعالیت اصلی شرکت تقسیم بر مجموع دارایی ها	(قاسمی و همکاران، ۱۳۹۴)
درجه اهرمی	LEV	کنترلی	نسبت کل بدهی های یک شرکت به کل دارایی هایش	(باغومیان و نقدی، ۱۳۹۳)
نرخ بازده سرمایه گذاری	ROI	کنترلی	نسبت سود عملیاتی به دارایی های عملیاتی	(میرخوند چگینی، ۱۳۹۲)
نرخ بازده حقوق صاحبان سهام	ROE	کنترلی	نسبت سود خالص به حقوق صاحبان سهام	(رحمانی و همکاران، ۱۳۹۰)

۸- روش شناسی پژوهش

با توجه به این که هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر ویژگی های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد، پژوهش حاضر از نظر هدف، از نوع کاربردی، از نظر شیوه انجام کار از نوع پژوهش های توصیفی - علی و از نظر بعد زمانی نیز، از نوع پژوهش های پس رویدادی می باشد.

برای گردآوری اطلاعات پژوهش، از دو دسته اطلاعات استفاده شده است:

- دسته اول اطلاعات، مربوط به ادبیات پژوهش می باشد که به روش کتابخانه ای و با مراجعه به سایت ها، متون و مطالعات مربوط انجام شده است.
 - دسته دوم اطلاعات، داده های مربوط به پژوهش می باشند که با توجه به پس رویدادی بودن، به روش کتابخانه ای بوده و با مراجعه به سایت کودال و سایر سایت های بورسی، اطلاعات مورد نیاز جمع آوری خواهد شد.
- جامعه آماری در پژوهش حاضر، شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشند. روش نمونه گیری در پژوهش حاضر، حذف سیستماتیک بوده و به علت گستردگی حجم آماری جامعه و وجود برخی ناهمبستگی ها میان اعضا، شرایط زیر برای انتخاب نمونه آماری قرار داده شده که شامل موارد زیر می باشند:
۱. این شرکت ها باید قبل از سال ۱۳۸۹ در بورس حضور داشته و از ابتدای سال ۱۳۸۹ سهام آنها در بورس مورد معامله قرار گرفته و معاملاتی باشد.
 ۲. سال مالی این شرکت ها می بایست منتهی به ۲۹ اسفند باشد (به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه).
 ۳. شرکت ها در طول دوره بررسی، تغییر سال مالی نداشته و اطلاعات مورد نیاز به منظور استخراج داده ها در دسترس باشد.

۴. شرکت‌ها جزء بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری و هلدینگ و لیزینگ نباشد، زیرا نحوه گزارشگری مالی و ماهیت درآمدها و هزینه‌ها در آنها متفاوت است پس از اعمال این محدودیت‌ها، ۱۳۷ شرکت همه شرایط حضور در جامعه آماری را داشته‌اند. شیوه انتخاب شرکت‌های نمونه بصورت زیر بوده است:

- ۵۲۹ کل شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از ابتدا تا پایان سال ۱۳۹۳
 (۷۲) شرکت‌هایی که سال مالی آنها منتهی به ۲۹ اسفند نمی باشد.
 (۱۴۶) شرکت‌هایی که در دوره مورد بررسی، ۵ سال عضویت خود را در بورس حفظ نموده‌اند
 (۵۷) شرکت‌هایی که داده‌های آنها برای انجام این پژوهش کافی نبوده است.
 (۵۰) شرکت‌هایی که در دوره مورد بررسی، سال مالی خود را تغییر داده‌اند.
 (۶۷) شرکت‌هایی که جزو بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، واسطه‌گری، بیمه و هلدینگ بوده‌اند.
۱۳۷ کل شرکت‌های مورد بررسی، پس از انجام نمونه‌گیری به روش حذف سیستماتیک:

۹- یافته‌های پژوهش

۹-۱- بررسی آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در نگاره ۲ نشان داده شده است.

نگاره ۲: آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در دوره مورد بررسی

متغیر	جریان‌های نقدی	اهرم مالی	اندازه شرکت	فرصت‌های سودآوری	عمر شرکت	بازده دارایی‌ها	بازده حقوق صاحبان سهام	بازده سرمایه‌گذاری	کیفیت گزارشگری مالی
نماد	CFO	LEV	SIZE	MB	AGE	ROA	ROE	ROI	FRQ
میانگین	۰,۷۸۵۶۰۶	۰,۶۲۵۷۲۳	۱۳,۳۶۵۱۱	۰,۸۲۶۰۶۲	۱۷,۵۱۸۲۵	۰,۱۳۶۸۶۶	۰,۰۹۴۷۰۰	۰,۱۶۱۹۲۸	۰,۱۲۸۰۸۴
میانه	۰,۱۰۹۲۸۱	۰,۶۶۱۲۳۱	۱۳,۲۰۰۷۸	۰,۸۳۳۳۳۳	۱۶,۰۰۰۰۰	۰,۱۲۰۲۵۵	۰,۰۷۶۴۷۳	۰,۱۴۱۸۷۳	۰,۰۳۵۱۰۵
بیشینه	۱۰,۸۰۴۱۵	۰,۹۸۸۹۹۶	۲۰,۳۶۸۶۳	۱,۵۸۱۳۰۲	۴۷,۰۰۰۰۰	۰,۵۰۱۲۵۵	۰,۲۶۱۶۲۶	۰,۴۱۴۱۵۷	۰,۹۹۹۱۶۲
کمینه	-۱۲,۹۴۴۶۰	۰,۰۲۴۹۷۰	۷,۷۵۴۴۸۲	۰,۰۹۹۱۶۳	۶,۰۰۰۰۰۰	۰,۰۶۴۲۵۵	۰,۰۰۰۱۶۸	۰,۰۰۰۴۵۳	۰,۰۰۰۱۰۶
انحراف معیار	۲,۱۳۶۷۰۲	۰,۲۲۴۱۰۰	۲,۰۰۴۲۵۳	۰,۲۵۷۹۴۸	۸,۵۳۴۹۵۳	۰,۰۵۴۷۸۱	۰,۰۷۲۰۲۳	۰,۱۱۳۰۵۴	۰,۲۰۸۶۶۴
کشیدگی	۱,۰۵۲۰۰۰	-۰,۷۱۰۵۳۶	۰,۵۳۹۹۳۳	۰,۱۱۴۳۴۶	۱,۴۰۸۱۱۶	۲,۱۵۷۶۸۲	۰,۵۰۵۲۰۰	۰,۳۸۶۱۷۲	۲,۳۴۷۷۲۰
چولگی	۱۲,۷۹۱۰۷	۲,۷۱۰۷۳۰	۳,۹۰۳۵۰۴	۲,۹۹۷۲۹۴	۴,۵۱۴۲۵۶	۱۰,۴۲۱۰۵	۱,۹۷۹۲۲۵	۱,۹۱۴۱۲۶	۸,۰۸۸۷۴۴
مشاهدات	۶۸۵	۶۸۵	۶۸۵	۶۸۵	۶۸۵	۶۸۵	۶۸۵	۶۸۵	۶۸۵

۹-۲- بررسی پایایی متغیرهای پژوهش

پایایی به این معناست که میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان، و کوواریانس آنها، در بین سال‌های مختلف، ثابت بوده است. بدین منظور، از آزمون لوین، لین و چو^{۲۱} استفاده شده و نتایج آزمون مذکور در نگاره ۳ نشان داده شده است.

²¹ Levin, Lin & Chu

نگاره ۳: نتایج آزمون پایایی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نماد	آماره لوین، لین و چو	احتمال آماره لوین، لین و چو
عمر شرکت	AGE	-۹,۱۸۴۹۲	۰,۰۰۰۰
جریان های نقدی	CFO	-۲۵۲,۶۷۳	۰,۰۰۰۰
کیفیت گزارشگری مالی	FRQ	-۹۰,۵۴۶۳	۰,۰۰۰۰
اهرم مالی	LEV	-۴۳,۶۲۲۴	۰,۰۰۰۰
فرصت های سودآوری	MB	-۳۲,۲۲۲۵	۰,۰۰۰۰
بازده دارایی ها	ROA	-۵۰,۹۷۵۷	۰,۰۰۰۰
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE	-۲۲,۱۸۴۶	۰,۰۰۰۰
بازده سرمایه گذاری ها	ROI	-۱۹,۴۸۱۵	۰,۰۰۰۰
اندازه شرکت	SIZE	-۳۵,۳۱۲۱	۰,۰۰۰۰

بر اساس نتایج بدست آمده، این نتیجه حاصل شد که متغیرهای پژوهش در دوره بررسی، پایا بوده اند. زیرا احتمال آماره آزمون لوین، لین و چو در تمامی متغیرها، کمتر از سطح خطای ۵٪ بوده است.

۹-۳- آزمون نرمال بودن جملات خطای مدل فرضیه های پژوهش

پیش فرض آنکه آزمون های آماری، نتایج صحیحی را تبیین نمایند، کسب اطمینان از نرمال بودن داده ها ضروری می باشد. بدین منظور، برای بررسی نرمال بودن داده ها از آزمون جارک - برا در محیط نرم افزاری ایویوز استفاده شده است. نتایج آزمون مذکور در نگاره ۴ ارائه شده است.

نگاره ۴: نتایج آزمون نرمال بودن جملات خطای مدل فرضیه های پژوهش

متغیرها	نماد	آماره جارک - برا	احتمال آماره جارک - برا
مدل فرضیه اول پژوهش	Resid1	۷۹,۹۱۴۵۱	۰,۹۰۰۴۳
مدل فرضیه دوم پژوهش	Resid2	۴۴,۶۴۸۲۱	۰,۰۶۱۸۳۸
مدل فرضیه سوم پژوهش	Resid3	۱۵,۱۲۵۱۷۴	۰,۰۷۹۳۳۲
مدل فرضیه چهارم پژوهش	Resid4	۱۰,۳۹۱۵۴	۰,۰۷۱۶۶۰

با توجه به آنکه مقدار احتمال آماره جارک - برا، بیشتر از سطح خطای ۵٪ است، لذا می توان نتیجه گرفت جملات خطای مدل فرضیه های پژوهش، دارای توزیع نرمال می باشند.

۹-۴- بررسی همخطی میان متغیرهای مستقل و کنترلی پژوهش

نتایج بررسی همخطی میان متغیرهای مستقل و کنترلی پژوهش در نگاره ۵ نشان داده شده است. چنانچه تلورانس^{۲۲} کوچکتر از ۰/۲ یا مقدار عامل تورم واریانس^{۲۳} در بازه یک تا پنج قرار نگیرد، در آن صورت می توان نتیجه گرفت همخطی محتمل است.

²² Tolerance

²³ VIF

نگاره ۵: بررسی همخطی میان متغیرهای مستقل و کنترلی پژوهش

آماره‌های همخطی		متغیرهای مستقل و کنترلی	
عامل تورم واریانس	تلرانس	نماد	نام متغیر
۲,۰۶۴	۰,۴۸۵	ROE	بازده حقوق صاحبان سهام
۲,۰۴۵	۰,۵۵۵	ROI	بازده سرمایه گذاری ها
۲,۰۳۷	۰,۴۹۱	SIZE	اندازه شرکت
۱,۰۲۰	۰,۹۸۱	LEV	اهرم مالی
۱,۰۹۶	۰,۹۱۳	AGE	عمر شرکت
۱,۰۴۱	۰,۹۶۱	MB	فرصت های سودآوری
۱,۰۳۴	۰,۹۶۷	ROA	بازده دارایی ها
۱,۰۲۲	۰,۹۷۸	CFO	جریان های نقدی

با توجه به آنکه مقدار تلرانس در همه متغیرها، بیشتر از ۰/۲ بوده و مقدار عامل تورم واریانس کمتر از پنج قرار می‌باشد، لذا می‌توان نتیجه گرفت که میان متغیرهای مستقل و کنترلی پژوهش، همخطی وجود ندارد.

۹-۵- آزمون واریانس ناهمسانی

در تحلیل رگرسیون های خطی چند متغیره، هنگامی این مشکل بوجود می آید که فرض کلاسیک تساوی واریانس جملات خطا، با واقعیت منطبق نباشد. وجود رابطه میان واریانس جملات خطا و یکی از متغیرهای مستقل، تنها یکی از عواملی است که فرض تساوی واریانس جملات خطا را نقض می نماید. در پژوهش حاضر، برای تشخیص واریانس ناهمسانی از آزمون وایت^{۲۴} استفاده شده است و نتایج در نگاره ۶ بیان شده است.

نگاره ۶: بررسی واریانس ناهمسانی متغیرهای پژوهش

نام آزمون	فرضیه	آماره وایت	درجه آزادی	احتمال آماره وایت
وایت	فرضیه اول	۲,۲۶۹۵۲۰	(۳,۱۵۷)	۰,۰۷۴۱
	فرضیه دوم	۳,۴۵۲۶۵۸	(۴,۴۵۲)	۰,۰۶۵۲
	فرضیه سوم	۲,۷۰۰۵۲۳	(۴,۴۰۱)	۰,۰۶۰۲
	فرضیه چهارم	۲,۷۹۰۷۸۵	(۳,۴۱۲)	۰,۰۸۱۲

نتایج به دست آمده حاکی از آن است مقدار احتمال آزمون مذکور، بیشتر از سطح خطای ۰/۰۵ است، لذا حاکی از همسانی واریانس بوده و ملاحظه شد که مشکل ناهمسانی واریانس وجود ندارد.

۹-۶- آزمون اف لیمر و هاسمن

قبل از آزمون فرضیه‌های پژوهش، به انتخاب الگوی رگرسیونی مناسب پرداخته شده است. در مرحله نخست، با استفاده از آزمون اف لیمر، به انتخاب الگوی داده‌های تلفیقی در برابر داده‌های تابلویی پرداخته شده است. نتیجه آزمون مذکور در نگاره ۷ نشان داده شده است.

نگاره ۷: انتخاب الگوی داده‌های تابلویی در مقابل داده‌های تلفیقی در فرضیه‌های پژوهش

نوع آزمون	مقدار آماره آزمون	درجه آزادی	احتمال آماره آزمون
اف لیمر	۳,۱۹۸۰۰۲	(۱۳۶,۵۴۳)	۰,۰۰۰۱
	۳,۰۱۱۶۰۵	(۱۳۶,۵۴۳)	۰,۰۰۰۰
	۳,۲۳۶۴۶۶	(۱۳۶,۵۴۳)	۰,۰۰۰۴
	۳,۱۶۳۳۳۷	(۱۳۶,۵۴۳)	۰,۰۰۰۰

بر طبق داده‌های نگاره فوق، مقدار احتمال آماره اف لیمر، کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ می‌باشد. لذا الگوی مناسب برای فرضیه‌های پژوهش، استفاده از روش داده‌های تابلویی می‌باشد. به دلیل انتخاب مدل داده‌های تابلویی در برابر داده‌های تلفیقی، به منظور انتخاب الگوی اثرات ثابت در برابر الگوی تصادفی، جهت انجام رگرسیون داده‌های ترکیبی، از آزمون هاسمن استفاده شده است. نتیجه آزمون مذکور در نگاره ۸ نشان داده شده است.

نگاره ۸: انتخاب الگوی اثرات ثابت در مقابل اثرات تصادفی در فرضیه‌های پژوهش

نوع آزمون	مقدار آماره خی دو	درجه آزادی آماره خی دو	احتمال آماره آزمون
هاسمن	۴,۵۸۷۷۲۲	۵	۰,۰۰۰۲
	۲,۶۵۶۲۵۱	۵	۰,۰۰۰۶
	۴,۰۸۸۵۴۴	۵	۰,۰۰۳۲
	۴,۲۳۷۷۵۷	۵	۰,۰۰۵۶

همانگونه که مشخص است، مقدار احتمال آماره آزمون هاسمن کمتر از سطح خطای ۵٪ می‌باشد. لذا استفاده از الگوی ثابت در برابر الگوی اثرات تصادفی در فرضیه‌های پژوهش تأیید می‌گردد.

۹-۷-۷-۷-۹ آزمون فرضیه‌های پژوهش

۹-۷-۷-۱-۷-۹ آزمون فرضیه اول پژوهش: اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد. مدل رگرسیونی اثرات ثابت فرضیه مذکور در نگاره ۹ نشان داده شده است.

نگاره ۹: مدل رگرسیونی اثرات ثابت تأثیر اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی

$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * SIZE_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیر وابسته: کیفیت گزارشگری مالی					
متغیرها	آماره‌ها	نماد	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره تی	احتمال آماره تی
مقدار ثابت	C	۰,۰۴۱۱۶۴	۲,۶۲۳۹۹۲	۰,۰۰۸۹	
اندازه شرکت	SIZE	۲,۰۰۰۱۶۵	۱,۱۵۵۵۷۸	۰,۰۶۰۴	
جریان های نقدی	CFO	۳,۰۰۰۶۸۰	۲,۹۴۵۰۶۴	۰,۰۴۵۰	
بازده سرمایه گذاری ها	ROI	-۰,۱۶۱۶۷۳	-۱,۳۷۳۳۷۴	۰,۱۷۰۱	
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE	۳,۲۶۴۴۶۳	۳,۴۵۱۴۸۵	۰,۰۴۷۱	
اهرم مالی	LEV	-۰,۰۲۰۰۶۵	-۲,۴۱۸۲۳۸	۰,۰۱۵۹	
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	دوربین واتسون	آماره اف	احتمال آماره اف	
۰,۴۱	۰,۴۰	۱,۹۱	۱۱,۷۵۱	۰,۰۰۰۰	

نتایج حاصل از نگاره فوق بیان کننده تأثیر مثبت اما غیر معنادار اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. زیرا اولاً علامت ضریب رگرسیونی متغیر مربوطه (۰,۰۰۰۱۶۵)، مثبت بوده و ثانیاً مقدار احتمال آماره تی آن (۰,۰۶۰۴)، بیشتر از سطح خطای ۵٪ است. لذا فرضیه اول پژوهش در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌گردد. بر اساس ضریب تعیین تعدیل شده مدل، حدود ۴۰٪ تغییرات کیفیت گزارشگری مالی، ضمن توجه به تأثیر متغیرهای کنترلی، توسط تغییرات اندازه شرکت توضیح داده می‌شود. برای بررسی خودهمبستگی میان متغیرهای پژوهش از آزمون دوربین - واتسون استفاده شده است که مقدار آن برابر با ۱,۹۱ می‌باشد که چون در بازه بهینه صفر و تفاضل آن از چهار می‌باشد، لذا فرض وجود خودهمبستگی میان متغیرها، رد می‌گردد. در نهایت به منظور بررسی معنادار بودن مدل، از آزمون اف استفاده شد و چون احتمال آماره آزمون مذکور (۰,۰۰۰۰)، کمتر از سطح خطای ۵٪ می‌باشد، معنادار بودن رگرسیونی برازش شده تأیید می‌گردد.

۹-۷-۲- آزمون فرضیه دوم پژوهش: عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد. مدل رگرسیونی اثرات ثابت فرضیه مذکور در نگاره ۱۰ نشان داده شده است.

نگاره ۱۰: مدل رگرسیونی اثرات ثابت تأثیر عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی

$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * AGE_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیر وابسته: کیفیت گزارشگری مالی					
متغیرها	آماره‌ها	نماد	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره تی	احتمال آماره تی
مقدار ثابت	C	۰,۰۴۱۳۴۰	۵,۹۰۰۹۶۱	۰,۰۰۰۰	
عمر شرکت	AGE	۰,۰۰۰۷۶۹	۳,۱۶۷۹۸۴	۰,۰۰۱۶	
جریان های نقدی	CFO	۰,۰۰۱۰۲۱	۱,۳۰۱۵۴۳	۰,۱۹۳۵	
بازده سرمایه گذاری ها	ROI	۰,۰۲۹۳۰۶	۰,۲۸۷۹۷۳	۰,۷۷۳۵	
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE	-۰,۰۶۷۴۲۹	-۰,۴۲۴۱۵۱	۰,۶۷۱۶	
اهرم مالی	LEV	-۰,۰۳۸۳۸۹	-۵,۴۴۷۶۵۸	۰,۰۰۰۰	
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	دوربین واتسون	آماره اف	احتمال آماره اف	
۰,۵۵	۰,۴۵	۱,۹۳	۸,۵۳۲	۰,۰۰۰۰	

نتایج حاصل از نگاره فوق بیان کننده تأثیر مثبت و معنادار عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. زیرا اولاً علامت ضریب رگرسیونی متغیر مربوطه (۰,۰۰۰۷۶۹)، مثبت بوده و ثانیاً مقدار احتمال آماره تی آن (۰,۰۰۱۶)، کمتر از سطح خطای ۵٪ است. لذا فرضیه دوم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵٪ تأیید می‌گردد. بر اساس ضریب تعیین تعدیل شده مدل، حدود ۴۵٪ تغییرات کیفیت گزارشگری مالی، ضمن توجه به تأثیر متغیرهای کنترلی، توسط تغییرات عمر شرکت توضیح داده می‌شود. برای بررسی خودهمبستگی میان متغیرهای پژوهش از آزمون دوربین - واتسون استفاده شده است که مقدار آن برابر با ۱,۹۳ می‌باشد که چون در بازه بهینه صفر و تفاضل آن از چهار می‌باشد، لذا فرض وجود خودهمبستگی

میان متغیرها، رد می‌گردد. در نهایت به منظور بررسی معنادار بودن مدل، از آزمون اف استفاده شد و چون احتمال آماره آزمون مذکور (۰,۰۰۰۰)، کمتر از سطح خطای ۵٪ می‌باشد، معنادار بودن رگرسیون برآزش شده تأیید می‌گردد.

۹-۷-۳- آزمون فرضیه سوم پژوهش: فرصت‌های سودآوری شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد. مدل رگرسیونی اثرات ثابت فرضیه مذکور در نگاره ۱۱ نشان داده شده است.

نگاره ۱۱: مدل رگرسیونی اثرات ثابت تأثیر فرصت‌های سودآوری شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی

$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * M / B_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it}$				
متغیر وابسته: کیفیت گزارشگری مالی				
آماره ها متغیر ها	نماد	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره تی	احتمال آماره تی
مقدار ثابت	C	۰,۰۴۹۵۳۶	۶,۵۴۲۲۴۲	۰,۰۰۰۰
فرصت‌های سودآوری	M/B	۳,۰۰۴۸۸۶	۵,۸۰۴۷۳۷	۰,۰۰۱۳
جریان های نقدی	CFO	۰,۰۰۰۲۶۳	۰,۳۱۷۰۵۵	۰,۷۵۱۳
بازده سرمایه گذاری ها	ROI	۴,۰۷۳۴۳۳	۴,۷۰۲۹۰۸	۰,۰۰۲۴
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE	۰,۱۴۴۵۴۳	۰,۸۹۲۰۴۱	۰,۳۷۲۷
اهرم مالی	LEV	-۰,۰۳۱۵۸۷	-۴,۳۳۷۰۶۲	۰,۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	دوربین واتسون	آماره اف	احتمال آماره اف
۰,۳۳	۰,۳۲	۱,۹۰	۴,۵۱۹	۰,۰۰۰۰

نتایج حاصل از نگاره فوق بیان کننده تأثیر مثبت و معنادار فرصت‌های سودآوری شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. زیرا اولاً علامت ضریب رگرسیونی متغیر مربوطه (۳,۰۰۴۸۸۶)، مثبت بوده و ثانیاً مقدار احتمال آماره تی آن (۰,۰۰۱۳)، کمتر از سطح خطای ۵٪ است. لذا فرضیه سوم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵٪ تأیید می‌گردد. بر اساس ضریب تعیین تعدیل شده مدل، حدود ۳۲٪ تغییرات کیفیت گزارشگری مالی، ضمن توجه به تأثیر متغیرهای کنترلی، توسط تغییرات فرصت‌های سودآوری شرکت توضیح داده می‌شود. برای بررسی خودهمبستگی میان متغیرهای پژوهش از آزمون دوربین - واتسون استفاده شده است که مقدار آن برابر با ۱,۹۰ می‌باشد که چون در بازه بهینه صفر و تفاضل آن از چهار می‌باشد، لذا فرض وجود خودهمبستگی میان متغیرها، رد می‌گردد. در نهایت به منظور بررسی معنادار بودن مدل، از آزمون اف استفاده شد و چون احتمال آماره آزمون مذکور (۰,۰۰۰۰)، کمتر از سطح خطای ۵٪ می‌باشد، معنادار بودن رگرسیونی برآزش شده تأیید می‌گردد.

۹-۷-۴- آزمون فرضیه چهارم پژوهش: نرخ بازده دارایی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد. مدل رگرسیونی اثرات ثابت فرضیه مذکور در نگاره ۱۲ نشان داده شده است.

نگاره ۴-۱۲: مدل رگرسیونی اثرات ثابت تأثیر نرخ بازده دارایی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی

$FRQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 * ROA_{it} + \beta_2 * CFO_{it} + \beta_3 * ROI_{it} + \beta_4 * ROE_{it} + \beta_5 * LEV_{it} + \varepsilon_{it}$				
متغیر وابسته: کیفیت گزارشگری مالی				
آماره ها متغیر ها	نماد	ضرایب رگرسیونی	مقدار آماره تی	احتمال آماره تی
مقدار ثابت	C	۰,۰۴۶۹۶۸	۷,۳۵۹۰۷۲	۰,۰۰۰۰
نرخ بازده دارایی‌ها	ROA	۲,۰۱۱۱۰۸	۲,۴۹۶۹۹۹	۰,۰۰۰۴
جریان های نقدی	CFO	۰,۰۰۰۶۹۸	۰,۹۱۱۷۷۴	۰,۳۶۲۲
بازده سرمایه گذاری ها	ROI	-۰,۰۲۵۲۸۰	-۰,۲۴۷۱۴۴	۰,۸۰۴۹
بازده حقوق صاحبان سهام	ROE	۳,۰۵۱۶۰۳	۳,۳۲۳۷۸۲	۰,۰۴۶۲
اهرم مالی	LEV	-۰,۰۳۴۰۳۲	-۴,۷۶۷۵۶۸	۰,۰۰۰۰
ضریب تعیین	ضریب تعیین شده	دوربین واتسون	آماره اف	احتمال آماره اف
۰,۳۳	۰,۳۲	۱,۹۲	۴,۸۶۱	۰,۰۰۰۰

نتایج حاصل از نگاره فوق بیان کننده تأثیر مثبت و معنادار نرخ بازده دارایی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. زیرا اولاً علامت ضریب رگرسیونی متغیر مربوطه (۲,۰۱۱۱۰۸)، مثبت بوده و ثانیاً مقدار احتمال آماره تی آن (۰,۰۰۰۴)، کمتر از سطح خطای ۵٪ است. لذا فرضیه چهارم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵٪ تأیید می‌گردد. بر اساس ضریب تعیین تعدیل شده مدل، حدود ۳۲٪ تغییرات کیفیت گزارشگری مالی، ضمن توجه به تأثیر متغیرهای کنترلی، توسط تغییرات نرخ بازده دارایی‌های شرکت توضیح داده می‌شود. برای بررسی خودهمبستگی میان متغیرهای پژوهش از آزمون دوربین - واتسون استفاده شده است که مقدار آن برابر با ۱,۹۲ می‌باشد که چون در بازه بهینه صفر و تفاضل آن از چهار می‌باشد، لذا فرض وجود خودهمبستگی میان متغیرها، رد می‌گردد. در نهایت به منظور بررسی معنادار بودن مدل، از آزمون اف استفاده شد و چون احتمال آماره آزمون مذکور (۰,۰۰۰۰)، کمتر از سطح خطای ۵٪ می‌باشد، معنادار بودن رگرسیونی برازش شده تأیید می‌گردد.

۱۰- نتیجه گیری و پیشنهادات

مدیران سازمان‌ها برای ادامه حیات خود در قرن حاضر، ضمن توجه به ویژگی‌های خاص شرکت، باید مجموعه‌ای از قواعد و دستورالعمل‌هایی را در ذهن بیورانند. در گذشته‌های نه چندان دور، مدیران بر این اعتقاد بودند که دارایی‌های مادی تضمین کننده قدرت رقابتی آنان است. در قرن جدید، موفقیت با شرکت‌هایی است که راه خود را به آینده از هم اکنون شناخته‌اند، نه آنهایی که دارای اموال بسیاری در ترازنامه های خود هستند. با ظهور فناوری‌های جدید به ویژه اینترنت، شرکت‌ها دچار تغییرات و تحولات اساسی شده اند که خود کمتر از یک انقلاب نیست که این بار این انقلاب به هرگوشه از جهان تسری یافته است. ممکن است در قرن بیست و یکم شرکت‌هایی ظهور کنند که به طور کامل با شرکت‌هایی که به شکل گیری آنها کمک کرده متفاوت باشند. در واقع

بسیاری از مدیران گذشته، باید آنچه را در گذشته فرا گرفته اند فراموش کنند. رهبران گذشته بر این اعتقاد بودند که ایجاد روح رقابت در میان کارکنان موجب بالارفتن انگیزه در میان کارکنان و تضمین کننده موفقیت آنان می‌شود. هر شرکت از یک مجموعه ویژگی‌هایی برخوردار است که تا اندازه زیادی با نوع و ماهیت فعالیت آن در ارتباط می‌باشد. فعالیت‌های تجاری مختلف از پیچیدگی، چرخه عملیاتی ریسک، بازده، سرمایه، منابع مالی، اهداف و مأموریت‌های متفاوتی برخوردار هستند و بدیهی است که محیط اطلاعاتی و گزارشگری به میزان قابل ملاحظه‌ای متأثر از نوع فعالیت تجاری و ویژگی‌های حاکم بر آن می‌باشد (حسن و بلو، ۲۰۱۳). در سوی مقابل، ویژگی‌های شرکتی؛ بعنوان یکی از عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های مالی؛ همواره باید برای کمک به کاربران در تصمیم‌گیری، اطلاعات قابل اعتمادی را ارائه نمایند. گزارش‌های مالی بایستی در بردارنده اطلاعات مربوط، قابل اعتماد، قابل مقایسه و قابل فهم باشد (کاماروزمن و همکاران، ۲۰۰۹).

نتایج کلی پژوهش حاضر، قبل از آزمون فرضیه‌ها بشرح زیر می‌باشد:

- ۱- نتایج حاصل آزمون جارک - برا، تبیین کننده نرمال بودن پسماند مدل فرضیه‌های پژوهش بود.
- ۲- نتایج آزمون لوین لین و چو، پایایی متغیرهای پژوهش را در دوره مورد بررسی، تأیید نمود.
- ۳- نتایج حاصل از آزمون همخطی با استفاده از معیارهای تلرانس و عامل تورم واریانس، حاکی از این مطلب بود که میان متغیرهای مستقل و کنترلی پژوهش، همخطی وجود ندارد.
- ۴- نتایج حاصل از آزمون وایت، حاکی از همسانی واریانس بود و مشاهده گردید که مشکل واریانس وجود ندارد.

۱-۱۰- بحث و نتیجه گیری حاصل از فرضیه اول

فرضیه اول پژوهش حاضر، بدنبال برای پاسخی برای این سؤال بود که آیا اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی آن، تأثیر مثبت و معناداری دارد؟ به منظور آزمون فرضیه مذکور، با توجه به نتایج آزمون‌های اف لیمر و هاسمن، از مدل رگرسیونی اثرات ثابت استفاده شد که نتایج آن به اختصار بشرح زیر تبیین می‌گردد:

نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول پژوهش، بیانگر تأثیر مثبت اما غیر معنادار اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. به عبارت دیگر، با افزایش اندازه شرکت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کیفیت گزارشگری مالی آنها افزایش می‌یابد. این تأثیر، با توجه به ضریب تعیین تعدیل شده (۰,۴۰) قوی، و با توجه به احتمال آماره تی (۰/۰۶۰۴)، غیرمعنادار می‌باشد. با توجه به عدم معنادار بودن تأثیر مثبت اندازه شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فرضیه اول پژوهش رد گردید. لازم بذکر است که یافته‌های حاضر، در انطباق با یافته‌های حسن و بلو (۲۰۱۳) می‌باشد.

۱۰-۲- بحث و نتیجه گیری حاصل از فرضیه دوم پژوهش

فرضیه دوم پژوهش حاضر، بدنبال برای پاسخی برای این سؤال بود که آیا عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر مثبت و معناداری دارد؟ به منظور آزمون فرضیه مذکور، با توجه به نتایج آزمون‌های اف لیمر و هاسمن، از مدل رگرسیونی اثرات ثابت استفاده شد که نتایج آن به اختصار بشرح زیر تبیین می‌گردد:

نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم پژوهش، بیانگر تأثیر مثبت و معنادار عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. به عبارت دیگر، با افزایش عمر شرکت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کیفیت گزارشگری مالی آنها افزایش می‌یابد. این تأثیر، با توجه به ضریب تعیین تعدیل شده (۰,۴۵) قوی، و با توجه به احتمال آماره تی (۰/۰۰۱۶)، معنادار می‌باشد. با توجه به تأثیر مثبت و معنادار عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فرضیه دوم پژوهش تأیید گردید. لازم بذکر است که یافته‌های حاضر، در انطباق با یافته‌های حسن و بلو (۲۰۱۳) می‌باشد.

۱۰-۳- بحث و نتیجه گیری حاصل از فرضیه سوم پژوهش

فرضیه سوم پژوهش حاضر، بدنبال برای پاسخی برای این سؤال بود که آیا فرصت‌های سودآوری شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر مثبت و معناداری دارد؟ به منظور آزمون فرضیه مذکور، با توجه به نتایج آزمون‌های اف لیمر و هاسمن، از مدل رگرسیونی اثرات ثابت استفاده شد که نتایج آن به اختصار بشرح زیر تبیین می‌گردد:

نتایج حاصل از آزمون فرضیه سوم پژوهش، بیانگر تأثیر مثبت و معنادار فرصت‌های سودآوری شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. به عبارت دیگر، با افزایش فرصت‌های سودآوری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کیفیت گزارشگری مالی آنها افزایش می‌یابد. این تأثیر، با توجه به ضریب تعیین تعدیل شده (۰,۳۲) قوی، و با توجه به احتمال آماره تی (۰/۰۰۱۳)، معنادار می‌باشد. با توجه به تأثیر مثبت و معنادار فرصت‌های سودآوری بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فرضیه سوم پژوهش تأیید گردید. لازم بذکر است که یافته‌های حاضر، در انطباق با یافته‌های حسن و بلو (۲۰۱۳) می‌باشد.

۱۰-۴- بحث و نتیجه گیری حاصل از فرضیه چهارم پژوهش

فرضیه چهارم پژوهش حاضر، بدنبال برای پاسخی برای این سؤال بود که آیا نرخ بازده دارایی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری تأثیر مثبت و معناداری دارد؟ به منظور آزمون فرضیه مذکور، با توجه به نتایج آزمون‌های اف لیمر و هاسمن، از مدل رگرسیونی اثرات ثابت استفاده شد که نتایج آن به اختصار بشرح زیر تبیین می‌گردد:

نتایج حاصل از آزمون فرضیه چهارم پژوهش، بیانگر تأثیر مثبت و معنادار نرخ بازده دارایی‌های شرکت بر کیفیت گزارشگری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. به عبارت دیگر، با افزایش نرخ بازده دارایی‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کیفیت گزارشگری مالی آنها افزایش می‌یابد. این تأثیر، با توجه به ضریب تعیین تعدیل شده (۰,۳۲) قوی، و با توجه به احتمال آماره تی (۰/۰۰۰۴)،

معنادار می‌باشد. با توجه به تأثیر مثبت و معنادار نرخ بازده دارایی‌ها بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فرضیه چهارم پژوهش تأیید گردید. لازم بذکر است که یافته‌های حاضر، در انطباق با یافته‌های حسن و بلو (۲۰۱۳) می‌باشد.

۱۰-۴- پیشنهادات بر اساس یافته‌های پژوهش

بر اساس آزمون فرضیه اول، به مدیران واحدهای تجاری پیشنهاد می‌گردد تمهیدات لازم را در جهت بهبود اندازه شرکت و عوامل مؤثر بر آن را فراهم آورده و از این طریق، کیفیت اطلاعات گزارش شده را بالا ببرند. بر اساس نتایج حاصله، هرچه واحد تجاری از نظر اندازه، در سطح متناسبی قرار داشته باشد، کیفیت اطلاعات حسابداری (کیفیت گزارشگری مالی) منتشره از طرف آنان نیز، در سطح مطلوبی قرار خواهد گرفت. به سرمایه‌گذاران و فعالان بازار بورس پیشنهاد می‌گردد که شرکت‌ها را بر اساس اندازه آنها، رتبه‌بندی نموده و شرکت‌هایی را در جهت انجام فعالیت‌های مالی و سرمایه‌گذاری انتخاب نمایند که در سطح بالایی از نظر اندازه شرکتی قرار داشته باشند. در نهایت به محققین دانشگاهی پیشنهاد می‌گردد که در بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی، به فاکتور اندازه شرکت توجه لازم را داشته باشند.

با توجه به تأثیر مثبت و معنادار عمر شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی، به مدیران واحدهای تجاری مختلف پیشنهاد می‌گردد که با فراهم آوردن زمینه‌های لازم در جهت حضور مستمر واحد تجاری در فضای بورسی و عدم خروج آن از بورس و با توسعه فعالیت‌های شرکت در سایه افزایش عمر آن، بعنوان یکی از عوامل مؤثر، کیفیت گزارشگری مالی خود را بهبود بخشند. به سرمایه‌گذاران و فعالان بازار بورس پیشنهاد می‌گردد شرکت‌ها را بر حسب عمرشان، بعنوان یکی از عوامل مؤثر بر بهبود کیفیت گزارشگری مالی، رتبه‌بندی نموده و واحدهای تجاری را برای انجام فعالیت‌های مالی و سرمایه‌گذاری نمایند که دارای سابقه سنی بالایی از نظر سال‌های پذیرش در بورس باشند. در نهایت به محققین دانشگاهی پیشنهاد می‌گردد که در بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی، فاکتور عمر شرکت را مد نظر داشته باشند.

با توجه به تأثیر مثبت و معنادار فرصت‌های سودآوری بر کیفیت گزارشگری مالی، به مدیران واحدهای تجاری مختلف پیشنهاد می‌گردد که با فراهم آوردن زمینه‌های لازم در جهت بهبود ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و به تبع آن، افزایش نسبت ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به ارزش دفتری آنها (بعنوان معیاری از فرصت‌های سودآوری)، بعنوان یکی از عوامل مؤثر، کیفیت گزارشگری مالی خود را بهبود بخشند. به سرمایه‌گذاران و فعالان بازار بورس پیشنهاد می‌گردد شرکت‌ها را بر حسب ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و فرصت‌های سودآوری، بعنوان یکی از عوامل مؤثر بر بهبود کیفیت گزارشگری مالی، رتبه‌بندی نموده و واحدهای تجاری را برای انجام فعالیت‌های مالی و سرمایه‌گذاری نمایند که دارای سطح بالایی از ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و فرصت‌های سودآوری باشند. در نهایت به محققین دانشگاهی پیشنهاد می‌گردد که در بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی، به فاکتور ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و فرصت‌های سودآوری شرکت توجه لازم را داشته باشند.

با توجه به تأثیر مثبت و معنادار نرخ بازده دارایی‌ها بر کیفیت گزارشگری مالی، به مدیران واحدهای تجاری مختلف پیشنهاد می‌گردد که با نگهداشت سطح بهینه موجودی کالا و افزایش نسبت آنها به کل دارایی‌ها (افزایش نرخ بازده دارایی‌ها)، بعنوان یکی از عوامل مؤثر، کیفیت گزارشگری مالی خود را بهبود بخشند. به سرمایه‌گذاران و فعالان بازار بورس پیشنهاد می‌گردد شرکت‌ها را بر حسب نرخ بازده دارایی‌ها، بعنوان یکی از عوامل مؤثر بر بهبود کیفیت گزارشگری مالی، رتبه‌بندی نموده و واحدهای تجاری را برای انجام فعالیت‌های مالی و سرمایه‌گذاری نمایند که دارای سطح بهینه‌ای از نرخ بازده دارایی‌ها باشند. در نهایت به محققین دانشگاهی پیشنهاد می‌گردد که در بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی، به فاکتور نرخ بازده دارایی‌ها توجه لازم را داشته باشند.

۱۰-۵- پیشنهادات برای پژوهش‌های آتی

- ۱- پیشنهاد می‌گردد تأثیر ویژگی‌های شرکت بر مدیریت سود، مورد بررسی قرار گیرد.
- ۲- پیشنهاد می‌گردد تأثیر ویژگی‌های شرکت بر انعطاف‌پذیری مالی، مورد بررسی قرار گیرد.
- ۳- پیشنهاد می‌گردد تأثیر ویژگی‌های شرکت بر حجم معاملات با اشخاص وابسته، مورد بررسی قرار گیرد.
- ۴- پیشنهاد می‌گردد تأثیر ویژگی‌های شرکت بر معیارهای ارزش آفرینی، مورد بررسی قرار گیرد.

منابع و مأخذ

۱. باغومیان رافیک و عزیز زاده مقدم، کیوان. (۱۳۹۳). رابطه ویژگی‌های شرکت و ساختار سرمایه. مطالعات تجربی حسابداری مالی. دوره ۱۲، شماره ۴۳، صص ۱۱۱-۱۳۳
۲. باغومیان، رافیک و نقدی، سجاد. (۱۳۹۳). تأثیر ساز و کار حاکمیت شرکتی بر میزان افشای اختیاری در گزارش‌گری سالانه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله دانش حسابداری، سال پنجم، شماره ۱۶. صص: ۱۳۶-۱۱۹.
۳. پیری، پرویز، دیدار، حمزه و خدایار یگانه، سیما. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر کیفیت گزارشگری مالی در طول چرخه عمر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله پژوهش‌های حسابداری مالی، سال ششم، شماره سوم، صص: ۱۱۸-۹۹.
۴. حجازی، رضوان و خادمی، صابر. (۱۳۹۳). تأثیر عوامل اقتصادی و ویژگی‌های شرکتی بر ساختار سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مجله پژوهش‌های حسابداری مالی سال پنجم، شماره دوم، شماره پیاپی (۱۶).
۵. دارابی، رویا. (۱۳۹۱). تأثیر افشای اجزای سرمایه فکری بر کیفیت گزارشگری مالی. فصلنامه علمی پژوهشی دانش سرمایه‌گذاری سال اول، شماره ۴. صص: ۱۳۱-۱۰۵.
۶. رحمانی، علی، مسجد موسوی، میرسجاد و قیطاسی، روح اله. (۱۳۹۰). بررسی رابطه سودآوری و بازده با توجه به چرخه عمر و اندازه شرکت. نشریه تحقیقات حسابداری و حسابرسی، شماره ۹.

۷. رهنمای رودپشتی، فریدون. (۱۳۸۶). بررسی و ارزیابی کارکرد ارزش افزوده اقتصادی و ارزش افزوده بازار جهت ارزیابی عملکرد اقتصادی شرکت‌ها. پژوهشنامه اقتصادی، شماره ۲۵.
۸. قاسمی، علی، رستمی، وهاب و عاشری، فاطمه. (۱۳۹۴). توانایی مدیریت و معیارهای سنجش کیفیت سود (با تمرکز بر ارائه مجدد، پایداری و کیفیت اقلام تعهدی سود)، سومین کنفرانس بین المللی اقتصاد، مدیریت و حسابداری. تهران، مرکز همایش های بین المللی.
۹. قاسمی، علی، و نامدار، ندا. (۱۳۹۴). تأثیر ویژگی‌های هیأت مدیره بر کیفیت گزارشگری مالی در شرایط وجود و نبود عدم تقارن اطلاعاتی، سومین کنفرانس بین المللی اقتصاد، مدیریت و حسابداری. تهران، مرکز همایش های بین المللی.
۱۰. میرخوند چگینی، زینب. (۱۳۹۲). بررسی تأثیر رقابت در بازار محصول بر کیفیت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تاکستان.
۱۱. سینایی، حسنعلی و رضاییان، علی. (۱۳۸۴). بررسی تأثیر ویژگی های شرکت ها بر ساختار سرمایه (اهرم مالی). پژوهشنامه علوم انسانی و اجتماعی، سال پنجم، شماره نوزدهم.
12. Badriyah, Nurul, Ria Nelly Sari, Yesi Mutia Basri.(2015).The Effect of Corporate Governance and Firm Characteristics on Firm Performance and Risk Management as an Intervening Variable. International Accounting and Business Conference. Volume 31, 2015, Pages 868–875.
13. Bokpin. A .(2009).Macroeconomic development and capital structure decisions of firms. Studies in economics and finance, 26, p:129-144.
14. Chunga, Hyunchul, Basma Majerbib, Sorin Rizeanub.(2015).Exchange risk premia and firm characteristics. Emerging Markets Review Volume 22, March 2015, Pages 96–125.
15. Fottouh, B., Scaramozzino, P., & Harris , L.(2002) NON-Linearity In The Determinants Of Capital Structure: Evidence From Uk Firms. 9.
16. Francis, J., LaFond, R., Olsson, P., Schipper, K.(2005).The market pricing of accruals quality. Journal of Accounting and Economics 39: pp 295–327.
17. Hassan, Shehu Usman & Bello, Ahmad.(2013).FIRM CHARACTERISTICS AND FINANCIAL REPORTING QUALITY OF LISTED MANUFACTURING FIRMS IN NIGERIA. International Journal of Accounting, Banking and Management Vol. 1, No. 6, November 2013, PP: 47 - 63 Available online at <http://ijabm.com/>
18. Hendrik, Bessembinder, Zhang, Feng.(2013).Firm characteristics and long-run stock returns after corporate events. Journal of Financial Economics, Volume 109, Issue 1, July 2013, Pages 83–102.

19. Lit ,Brooks., C.S.Anges Chang.& Kenneth J.Reichel.(2013).Audit Board Tenure & Financial Reporting Quality. Available in [.WWW.SSRN.com](http://WWW.SSRN.com)
20. Omran. M.(2009).Capital structure and firmcharacteristics. Review of Accounting and Finance, 8, P:11-32.
21. Shehu, U. H.(2012).Firm Characteristics and Financial Reporting Quality of Quoted Manufacturing Firms in Nijeria. A Dissertation Submitted to the School of Postgraduate Studies, Ahmadu Bello University.
22. Swati Chauhan, Amit.(2014).A Relational Study of Firm's Characteristics and CSR Expenditure. Procedia Economics and Finance, Volume 11, 2014, Pages 23–32.
23. Verdis,R.(2006).Financial reporting quality and investment effiience. Working paper. Massachusetts institute of technology (MIT), (September).
24. Viviani, j.(2008).Capital structure determinants , International journal of wine business Research, 20, P:171-181.